

BARRERA AYMERICH, Modest. *Multitud i repressió: les formes de la violència. Una anàlisi a partir de la Causa General de Borriana.* Castelló de la Plana: Servei de Publicacions, Diputació de Castelló, 2016. Col·lecció Universitària Geografia i Història, 62. 205 pàgs. [21 x 15].

L'anàlisi de la violència en els processos socials és l'objectiu del treball de recerca presentat per l'historiador Modest Barrera, un objectiu que concreta en l'estudi d'un cas particular i d'una font específica. El cas particular és el de la violència durant la Guerra civil i la repressió franquista a la localitat castellanenca de Borriana. I la font específica no és altra que la Causa General instruïda per les autoritats franquistes com a instrument de repressió sobre els vençuts a la Guerra Civil. Per portar a terme aquesta recerca el mètode de treball emprat és el mètode prosogràfic, que permet combinar la vessant quantitativa (número i identificació de les víctimes) i la qualitativa (motius i resultats de l'acció repressiva). D'aquesta forma també es posen de manifest els trets ideològics i econòmics dels protagonistes, entenent les seves biografies particulars dins dels esquemes generals.

L'elecció de Borriana no és casual, amb prop de 500 víctimes (resultat de sumar els morts, els exiliats i els empresonats), sobre una població de 15.000 habitants, tenim un cas representatiu dels mecanismes socials que trobem darrera de la violència política durant aquest període. La Causa General, iniciada l'abril de 1940 amb voluntat de recopilar, sense garanties jurídiques, testimonis i proves dels fets esdevinguts sota la denominada "*dominación roja*" que comportaren danys a persones o béns materials, es remuntava als anys republicans anteriors la Guerra Civil. En el cas de Borriana estem parlant de 500 pàgines de documentació que es divideixen en les quatre parts habituals d'aquest tipus d'instrucció: relació de veïns morts o desapareguts durant el període en qüestió, relació de cadàvers recollits a la localitat, relació dels actes atribuïbles a les autoritats republicanes –assenyalant als presumptes responsables- i relació dels càrrecs polítics republicans. L'estudi d'aquest tipus de documentació permet a l'autor aprofundir en els processos de construcció social i legitimació de la violència. El llibre també inclou taules amb la relació de víctimes de la repressió republicana i de la repressió franquista.

IHE

(Secretaria de la Revista)

Traducción de la reseña anterior:

El análisis de la violencia en los procesos sociales es el objetivo del trabajo de investigación presentado por el historiador Modest Barrera, un objetivo que concreta en

el estudio de un caso particular y de una fuente específica. El caso particular es el de la violencia durante la Guerra civil y la represión franquista en la localidad castellonense de Borriana. Y la fuente específica no es otra que la Causa General instruida por las autoridades franquistas como instrumento de represión sobre los vencidos en la Guerra Civil. Para llevar a cabo esta investigación el método de trabajo empleado es el método prosográfico, que permite combinar la vertiente cuantitativa (número e identificación de las víctimas) y la cualitativa (motivos y resultados de la acción represiva). De esta forma también se ponen de manifiesto los rasgos ideológicos y económicos de los protagonistas, entendiendo sus biografías particulares dentro de los esquemas generales.

La elección de Borriana no es casual, con cerca de 500 víctimas (resultado de sumar los muertos, los exiliados y los encarcelados), sobre una población de 15.000 habitantes, tenemos un caso representativo de los mecanismos sociales que encontramos detrás de la violencia política durante este periodo. La Causa General, iniciada en abril de 1940 con voluntad de recopilar, sin garantías jurídicas, testigos y pruebas de los hechos acontecidos bajo la denominada “dominación roja” que comportaron daños a personas o a bienes materiales, se remontaba a los años republicanos anteriores la Guerra Civil. En el caso de Borriana estamos hablando de 500 páginas de documentación que se dividen en las cuatro partes habituales de este tipo de instrucción: relación de vecinos muertos o desaparecidos durante el periodo en cuestión, relación de cadáveres recogidos en la localidad, relación de los actos atribuibles a las autoridades republicanas –señalando a los presuntos responsables- y relación de los cargos políticos republicanos. El estudio de este tipo de documentación permite al autor profundizar en los procesos de construcción social y de legitimación de la violencia. El libro también incluye tablas con la relación de víctimas de la represión republicana y de la represión franquista.

IHE (Secretaría de la Revista)